

İbrahim İle Yapılan Antlaşma

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: *Yaratılış 15-19:29; Romalılar 4:3, 4, 9, 22; Galatyalılar 4:21-31; Romalılar 4:11; Romalılar 9:9; Amos 4:11.*

HATIRLAMA METNİ: “Avram, ‘Ey Egemen RAB, bana ne vereceksin?’ dedi, ‘Çocuk sahibi olamadım. Evim Şamlı Eliezer’e kalacak.’” (*Yaratılış 15:2*).

Yaratılış 15. bölümle birlikte, Tanrı'nın İbrahim ile yaptığı antlaşmaya resmîyet kazandırdığı çok önemli bir noktaya geliyoruz. İbrahim ile yapılan antlaşma, Nuh ile yapılan antlaşmadan sonra yapılan ikinci antlaşmadır.

Nuh'un antlaşması gibi, İbrahim'in antlaşması da diğer halkları da kapsamaktadır çünkü nihayetinde İbrahim ile yapılan antlaşma tüm insanlığa sunulmuş olan sonsuza dek kalıcı antlaşmanın bir parçasıdır (*Yaratılış 17:7; İbraniler 13:20*).

İbrahim'in yaşamının bu bölümü korku ve kahkaha ile doludur. Avram korktu (*Yaratılış 15:1*); Sara korktu (*Yaratılış 18:15*), Hacer de korktu (*Yaratılış 21:17*). Avram güldü (*Yaratılış 17:17*); Sara (*Yaratılış 18:12*) ve İsmail de güldü (*Yaratılış 21.9*). Bu bölümler insan hassasiyeti ve sıcaklığı ile yüklüdür. Avram günahkâr Sodomlular'ın kurtuluşu konusunda istekliydi; Sara'ya, Hacer'e ve Lut'a karşı ilgiliydi ve üç yabancıya karşı da misafirperverdi (*Yaratılış 18:2-6*).

İşte Avram'ın soyluluk ve saygınlık ifade eden adı bu bağlamda “birçok ulusun babası” anlamına gelen İbrahim olarak değiştirildi (*Yaratılış 17:5*). Böylelikle, burada Tanrı'nın İbrahim ile yaptığı antlaşmayla yapmayı tasarladıklarının evrensel doğasına dair daha çok ipucu görüyoruz.

*14 Mayıs Sebt Günü'ne hazırlık için bu haftanın konusunu çalışın.

İbrahim'in İmanı

Yaratılış 15:1-21 ve Romalılar 4:3, 4, 9, 22 ayetlerini okuyun. Avram imana göre yaşamının ne anlama geldiğini ne şekilde ortaya koyuyor? Tanrı'nın Avram'a yaptırdığı kurbanlık ne anlama geliyor?

Avram'ın bir mirasçısı olmadığı için yaşadığı endişe konusunda (*Yaratılış 15:1-3*) Tanrı'nın ilk cevabı, onun mirasçısının öz çocuğu olacağıydı (*Yaratılış 15:4*). Peygamber Natan da, gelecekteki Mesih kralın soyundan bahsederken aynı ifadeleri kullanmıştı (*2.Samuel 7:12*). Avram'a güvence verildi ve o Tanrı'nın vaaadinin tamamlanmasının kendi doğruluğuna değil de Tanrı'nınkine bağlı olduğunu anlamış olduğu için, "RAB'be iman etti" (*Yaratılış 15:6; Romalılar 4:5, 6 ile karşılaştırın*).

Bu düşünce, özellikle de o kültürde sıra dışıydı. Örneğin, eski Mısırlıların dininde yargılama kişinin doğruluk işlerinin, ilahi doğruluğu temsil eden tanrıça Maat'ın doğruluğu karşısında ölçülmesine dayanılarak yapılmaktaydı. Kısacası, "kurtuluşu" kazanmak zorundaydınız.

Tanrı daha sonra Avram'ın gerçekleştirmesi için bir kurban töreni düzenledi. Temel olarak, kurban Mesih'in bizim günahlarımız için ölmüş olmasına işaret etmektedir. İnsanlar Tanrı'nın doğruluğunun bir armağanı olan lütufla kurtarılırlar. Bu kurbanlar da onu simgeliyorlardı. Fakat bu özel tören Avram için belirli mesajlar taşımaktaydı. Yırtıcı kuşların kurban edilen hayvanların üzerine konması (*Yaratılış 15:9-11*) Avram'ın soyundan gelenlerin "dört yüz yıl" (*Yaratılış 15:13*), ya da dört kuşak (*bkz. Yaratılış 15:16*) köleliğe maruz kalacağı anlamına geliyordu. Sonrasında, Avram'ın soyunun dördüncü kuşağı "buraya geri dönecek[ti]" (*Yaratılış 15:16*).

Kurban töreninin son sahnesi oldukça etkileyicidir: "dumanlı bir mangalla alevli bir meşale göründü ve kesilen hayvan parçalarının arasından geçti" (*Yaratılış 15:17*). Bu sıra dışı mucize, Tanrı'nın, Avram'ın soyundan gelenlere toprak vereceğine dair antlaşmaya dayanan vaaadini yerine getireceğini taahhüt ettiğini işaret etmekteydi (*Yaratılış 15:18*).

Bu Vaat Edilen Ülke'nin sınırları, "Mısır Irmağı'ndan büyük Fırat Irmağı'na kadar uzanan bu topraklar" (*Yaratılış 15:18*), bize Aden Bahçesi'nin sınırlarını anımsatıyor (*Yaratılış 2:13, 14 ayetleriyle karşılaştırın*). O halde bu peygamberlik sözü, sadece Çıkış ve İsraililer için bir yuvadan daha fazlasını kapsamaktadır. Bu peygamberlik sözünün uzak geleceğinde, İbrahim'in soyundan gelenlerin Kenan ülkesini almalarında, Aden bahçesine dönecek olan Tanrı'nın halkının son zamandaki kurtuluşu görünmektedir.

Mesih'e ve O'nun doğruluğuna, kurtuluşumuzun yegâne umudu olarak odaklanmayı nasıl öğrenebiliriz? İyi işlerimizi hesap etmeye başlarsak ne olur?

İbrahim'in Şüpheleri

Yaratılış 16:1-16 ayetlerini okuyun. Tanrı'nın kendisine verdiği söze rağmen Avram'ın Hacer'le gitme kararı alması ne önem taşımaktadır? Bu iki kadın imanın iki yaklaşımını ne şekilde temsil etmektedir? (Galatyalılar 4:21-31)?

Avram şüpheye düştüğünde (*Yaratılış 15:2*), Tanrı açık bir biçimde bir oğul sahibi olacağına dair ona güvence vermişti. Şimdiyse, yıllar geçmiş olmasına rağmen Avram'ın hâlâ bir oğlu olmamıştı. Tanrı'nın son güçlü peygamberlik sözünden sonra dahi, Avram imanını kaybetmiş gibiydi: Saray'dan bir oğul sahibi olmasının artık mümkün olduğuna inanmıyordu. Saray, umutsuzluğa kapılarak onu o dönemde Yakın Doğu'da yaygın olan bir uygulamaya, bir taşıyıcı anneden yararlanmaya yönlendirdi. Bu hizmet için, Saray'ın cariyesi olan Hacer uygun görüldü. Sistem işe yarıyordu. İşe bakın ki, bu insan taktiği, Tanrı'nın vaatlerine iman etmekten daha etkin bir yöntemmiş gibi göründü.

Saray'ın Avram'la konuşmasını anlatan kısım, Adem ve Havva'nın Aden bahçesindeki öyküsüyle benzerlikler göstermektedir. Bu iki metin de birkaç ortak tema (Saray Havva gibi faaldi ve Avram da Adem gibi edilgendi) ve ortak fiiller, ifadeler barındırmaktadır ("sözünü dinledi," "aldı," "verdi"). İki öykü arasındaki bu benzerlik, Tanrı'nın bu faaliyet yöntemini onaylamadığını ima etmektedir.

Elçi Pavlus işlere karşılık lütuf konusunda ne demek istediğini anlatırken bu öyküye atıfta bulunmuştu (*Galatyalılar 4:23-26*). Her iki öyküde de sonuç aynıdır: insan işinin verdiği Tanrı'nın isteği dışında gerçekleşen hızlı mükâfat, gelecekte sorunlara yol açmaktadır. Tüm bu olaylar sırasında Tanrı'nın ortada olmadığına dikkat edin. Saray Tanrı'ya seslendi fakat Tanrı ona hiç cevap vermedi; ikisine de hiç konuşmadı. Özellikle bir önceki bölümdeki yoğun varlığı sonrasında, Tanrı'nın burada bulunmaması dikkat çekicidir.

Tanrı daha sonra Hacer'e göründü fakat bu ancak Hacer Avram'ın evini terk ettikten sonra gerçekleşti. Bu beklenmeyen ortaya çıkış, insanların O olmadan iş görme çabasına rağmen Tanrı'nın varlığını açığa vurmaktadır. "RAB'bin meleği" (*Yaratılış 16:7*) ifadesi ile bahsedilen, genellikle Rab'bi, yani Yahve'yi işaret eden bir tanımlamadır (*bkz. Yaratılış 18:1, 12, 22*). Bu sefer Tanrı inisiyatifini eline aldı ve Hacer'e bir oğul doğuracağını ve ona Rab iştir anlamına gelen İsmail adını koyacağını söyledi (*Yaratılış 16:11*). Ne gariptir ki, iştirme kavramı (*shama'*) ile sona eren öykü, Avram'ın, Saray'ın sözünü "dinlediği" (*shama'*) öykünün başlangıcını hatırlatmaktadır (*Yaratılış 16:2*).

Bizim de Avram'ın buradaki iman eksikliğine sahip olmamız neden çok kolaydır?

İbrahim ile Yapılan Antlaşmanın İşareti

Yaratılış 17:1-19 ve Romalılar 4:11 ayetlerini okuyun. Sünnet ritüeli manevi açıdan ve peygamberlik açısından ne önem taşımaktadır?

Avram'ın, bir önceki öyküde gördüğümüz iman eksikliği (*Yaratılış 16*), onun Tanrı ile olan ruhsal yolculuğunun akışını sona erdirdi. O dönem boyunca Tanrı sessiz kaldı. Şimdi, ilk defa Tanrı yeniden Avram ile konuşuyordu. Tanrı onunla yeniden iletişime geçti ve onu onunla bir antlaşma yaptıkları noktaya geri götürdü (*Yaratılış 15:18*).

Fakat bu sefer Tanrı ona yaptıkları antlaşmanın işaretini bildirdi. Sünnetin ne anlam taşıdığı uzun zamandır araştırmacılar arasında tartışılıyor fakat sünnet ritüeli kan dökülmesini gerekli kıldığı için (*bkz. Mısır'dan Çıkış 4:25*), o kişiye doğruluğun verildiğine işaret eden bir kurban bağlamında olduğu düşünülebilir (*Romalılar 4:11 ile karşılaştırm*).

Ayrıca belirtisi sünnet olan bu antlaşmanın, Mesih'ten bahseden ilk peygamberlik sözüne işaret eden ifadelerle tanımlanmış olması çok önemlidir (*Yaratılış 17:7 ayetini Yaratılış 3:15 ile karşılaştırm*). İki ayet arasındaki benzerlik Tanrı'nın Avram'a verdiği vaadin sadece bir insanın fiziksel doğumuyla ilgili olmadığını, aynı zamanda yeryüzündeki tüm insanların kurtuluşuyla ilgili ruhsal vaadi içerdiğini düşündürüyor. Ayrıca sonsuza dek kalıcı antlaşma vaadi (*Yaratılış 17:7*), Mesih'in soyundan gelenlerin işinden, yani iman ederek ve iman etmenin tüm gerektirdiklerini yaparak talep eden herkese sonsuz yaşam verilmesini güvenceye alan Mesih'in kurbanlığından bahsetmektedir (*Romalılar 6:23 ve Titus 1:2 ile karşılaştırm*).

İlginç bir biçimde, bu sonsuz gelecek vaadi Avram ve Saray'ın isimlerinin değiştirilmesinde bulunmaktaydı. Avram ve Saray adları onların mevcut durumlarına işaret ediyordu: Avram "yüce baba" ve Saray da "prensesim" (Avram'ın prensesi) anlamına geliyordu. İsimlerinin "İbrahim" ve "Sara" olarak değiştirilmesi ise geleceğe işaret etmekteydi: İbrahim "birçok ulusun babası" ve Sara da "prenses" (herkes için) anlamına gelmektedir. Benzer şekilde ve ne gariptir ki, İshak ("gülecek") ismi, (Kutsal Yazılar'da kayda geçen ilk gülüş olan [*Yaratılış 17:17*]) İbrahim'in gülüşünü hatırlatmaktadır. Bu gülüşün sebebi belki şüphe ya da belki merak. Her şekilde, Rab'bin açıkça kendisine vaat ettiği şeye inanmış olmasına rağmen, İbrahim hâlâ imanla onu hayata geçirmekte ve güvenmekte sorun yaşıyordu.

İbrahim gibi biz de zaman zaman inanmakta sorun yaşasak dahi, inanmaya sürdürmeyi nasıl öğrenebiliriz? Şüphe ettiğimiz zamanlar olsa da vazgeçmememiz neden çok önemlidir?

Vaat Edilen Oğul

Sünnetle ilgili son sahnede herkes mevcuttu: sadece İsmail değil, İbrahim'in evindeki tüm erkekler sünnet edildiler (*Yaratılış 17:23-27*). *Kol*, yani "bütün," sözcüğü iki kere tekrarlanmaktadır (*Yaratılış 17:23, 27*). Bu kapsamlı arka planın üzerine Tanrı İbrahim'e göründü ve bir oğul, "İshak" vaadini doğruladı.

Yaratılış 18:1-15 ve Romalılar 9:9 ayetlerini okuyun. İbrahim'in misafirlerini kabul etme biçiminden konukseverliğe dair hangi dersleri öğreniyoruz? Tanrı'nın Avram'ın konukseverliğine verdiği tepkiyi nasıl açıklarsınız?

İbrahim'in bu yabancıların kim olduklarını bilip bilmediği açık değil (*İbraniler 13:2*), fakat yine de onlara sanki Tanrı'nın Kendisi onların arasında daymış gibi davrandı. İbrahim, "günün sıcak saatlerinde Mamre meşeliğindeki çadırının önünde" (*Yaratılış 18:1*) oturuyordu ve çölde ziyaretçiler az olduğu için muhtemelen onlarla tanışmaya için can atıyordu. İbrahim 99 yaşında olmasına rağmen, adamları karşılamaya koştu (*Yaratılış 18:2*). Bu kişilerden birine Adonay "efendim" (*Yaratılış 18:3*) diye hitap etti. Bu, genellikle Tanrı için kullanılan bir isimdir (*Yaratılış 20:4, Mısır'dan Çıkış 15:17*). Yemek hazırlamak için onların etrafında dönüp durdu (*Yaratılış 18:6, 7*). Yanlarında, onların isteklerine karşı ilgili ve onlara hizmet etmeye hazır bir şekilde durdu (*Yaratılış 18:8*).

Avram'ın göksel yabancılarla davranışı konukseverliğin ilham verici bir örneği olacaktı (*İbraniler 13:2*). Aslında, onun saygı dolu bu davranışı bir konukseverlik felsefesi barındırmaktadır. Yabancılarla saygı gösterip onlarla ilgilenmek sadece bir kibarlık jesti değildir. Kutsal Kitap bunun, karşımızdakini sanki Tanrı'nın Kendisiymiş farz ederek gerçekleştirilmemesi gereken dini bir görev olduğunu vurguluyor (*Matta 25:35-40 ile karşılaştır*). İlginç şekilde, Tanrı yardım elini uzatan cömert kişiyle değil de daha çok aç ve ihtiyaç sahibi olan yabancıyla özdeşleştirilmektedir.

Öte yandan, Tanrı'nın insan dünyasına bu şekilde girmesi, O'nun insanlığa duyduğu lütuf ve sevgiyi göstermektedir. Tanrı'nın bu şekilde görünmesi, insanlığa ulaşmak için göksel yuvasını bırakıp kul özünü alan Mesih'i önceden bildirmektedir (*Filipililer 2:7, 8*). Tanrı'nın burada görünmesi O'nun vaadinin kesinliğinin bir kanıtıdır (*Yaratılış 18:10*). Kendisini "onun arkasında" (*Yaratılış 18:10*) saklayan Sara'yı gördü ve onun en gizli düşüncelerini bildi (*Yaratılış 18:12*). Onun güldüğünü bildi ve "güldün," söylediği son söz oldu. Sara'nın kuşkusu O'nun sözünü yerine getireceği yer olacaktı.

"Tanrı'nın yardım elini uzatan cömert kişiyle değil de daha çok aç ve ihtiyaç sahibi olan yabancıyla özdeşleştirilmesi" konusunda biraz daha düşünün. Neden bu düşüncüyü unutmamamız çok önemlidir?"

Sodom'daki Lut

Yaratılış 18:16-19:29 ayetlerini okuyun. İbrahim'in peygamberlik hizmeti onun Lut'a karşı olan sorumluluğunu ne şekilde etkiledi?

Tanrı'nın ona bir oğul verme vaadini bir kez daha doğrulamasının üzerinden çok az vakit geçmişti. Fakat İbrahim aldığı iyi haberle sevineceğine Sodom'un geleceği konusunda O'nunla ateşli bir tartışmaya girişti. İbrahim sadece Tanrı'nın ne istediğini açıkladığı bir peygamber değildi; o aynı zamanda kötüler için şefaet eden bir peygamberdi. "RAB'bin huzurunda kaldı" (*Yaratılış 18:22*) ifadesinin İbranicesi, dua etmek için kullanılan bir deyimdir.

Aslında İbrahim Tanrı'ya karşı çıkıyor ve yeğeninini yaşadığı yer olan Sodom'u kurtarmak için O'nunla pazarlık ediyordu. 50 kişiden 10 kişiye indi; sadece 10 Sodom'lu doğru olsa dahi, Tanrı Sodom halkını kurtarabilirdi.

Elbette, iki melek Lut'u yaklaşımakta olan felaket hakkında uyararak için geldiklerinde gerçekleşen olaylar okunduğunda (*Yaratılış 19:1-10*), halkın ne kadar hasta ve kötü bir hale gelmiş olduğunu açıkça görebiliyoruz. Orası gerçekten, etraflarındaki pek çok ulus gibi kötü bir yer olmuştu. Bu, sonunda onların ülkeden sürülmelerine sebep olacak olan şeylerden biriydi (*bkz. Yaratılış 15:16*).

"Şimdi ise Sodom'un son gecesi yaklaşıyordu. İntikam bulutları belirlenen kentin üzerine şimdiden gölge etmişlerdi. Fakat insanlar bunu idrak edemediler. Melekler yıkım görevlerinin yerine yaklaşırlarken, insanlar zenginlik ve keyif düşleri görüyorlardı. Son günler gelmiş ve geçmiş olan diğer tüm günler gibiydi. Akşam bir hoşluk ve güvenlik sahnesinin üzerine düştü. Eşsiz güzellikteki bir manzara batan güneşin ışıklarıyla yıkanyordu. Akşamın serinliği kentin sakinlerini ortaya çıkarmıştı, zevk peşindeki kalabalıklar dört bir yana koşuşturuyor, vaktin zevkini çıkarmayı amaçlıyorlardı."—Ellen G. White, *Atalar ve Peygamberler*, s. 157, 158.

Sonunda Tanrı sadece Lut'u, karısını ve iki kızını kurtardı (*Yaratılış 19:15*). Bu en alt sayı olan 10'un neredeyse yarısı kadardı. Lut'un uyarısını ciddiye almayan damatları kentte kalmışlardı (*Yaratılış 19:14*).

Sonrasında, o güzel ülke yerle bir edildi. Bu metinde birkaç kez karşımıza çıkan İbranice *hafakh*, yani "yıkı", "yok etti" fiili (*Yaratılış 19:21, 25, 29*) Sodom'un yok edilmesini nitelemektedir (*Yas. 29:23, Amos 4:11*). Burada vurgulanan düşünce ülkenin tersine çevrilmiş olmasıdır. Tufan ilk yaratımı nasıl tersine çevirdiyse (*Yaratılış 6:7*), Sodom'un yıkılması da Aden bahçesinin tersine çevrilmesiydi (*Yaratılış 13:10*). Aynı zamanda Sodom'un yıkılışıyla bize son dönemdeki yok oluşun da bir habercisi verilmiştir (*bkz. Yâhuda 7*).

EK ÇALIŞMA: Ellen G. White, *Geçmişten Sonsuzluğa 1. Cilt* 201-206 sayfaları arasındaki “Mesih’in Lütü ve Yeni Antlaşma” bölümünü okuyun.

İbrahim’in Sodom halkı için Tanrı’ya sabırla ve ısrarla ricada bulunması (*Yaratılış 18:22-33*), umutsuzca günaha düşmüş olsalar dahi kötüler için dua etmek konusunda bizi yüreklendirmelidir. Dahası, Tanrı’nın İbrahim’in ısrarına nezaketle karşılık vermesi ve sadece “on” doğru kişi için onları bağışlamaya razı gelmesi “devrimci” bir düşüncedir. Gerhard Hasel bunu şöyle açıklıyor:

“Bütünüyle devrimci bir tavırla, suçlu topluluğun suçsuz üyesini cezalandıran eski genel düşüncenin yerini yepyeni bir düşünce aldı: Doğru insanlardan oluşan bir bakiyenin varlığı bütün için koruyucu bir işlev görebilirdi . . . Doğru kişilerden oluşan bir bakiye uğruna, Yahve doğruluğuyla kötü kenti bağışlayabilirdi. Bu kavram, kurtuluşu ‘pek çokları’ için işleten Yahve’nin Hizmetkârı’nın peygamberlik konuşmasında derinlemesine açılmıştır.”—Gerhard F. Hasel, *The Remnant: The History and Theology of the Remnant Idea From Genesis to Isaiah*, s. 150, 151.

“Dört bir yanımızda canlar, Sodom’un başına gelen yıkım kadar umutsuz ve korkunç bir yıkıma doğru gitmektedir. Her gün başka birinin deneme süresi sona ermektedir. Her saat bazıları merhametin menziline çıkmaktadır. Peki günahkâra bu korkunç akıbetten kaçınmasını bildirecek olan uyarı ve rica sesleri nerededir? Onu ölümden çekip almak üzere uzanmış eller nerededir? Alçakgönüllülükle ve sebatkâr imanla Allah’ın önünde onun için yalvaranlar nerededir? İbrahim’in ruhu Mesih’in ruhuydu. Allah’ın Oğlu bizzat günahkârın yararına aracılık eden yüce Şefaatçi’dir. İnsan canının kurtuluşu için bedel ödeyen Kişi, onun değerini bilir.”—Ellen G. White, *Atalar ve Peygamberler*, s. 140.

Tartışma Soruları:

1. Sadece gökkuşağı ve sünnet için “antlaşmanın belirtisi” denmektedir. Bu iki antlaşma arasındaki ortak noktalar ve farklılıklar nelerdir?
2. Tanrı tarafından çağrılmış olsa da ve Eski Ahit’te sıklıkla imanla yaşamın ne anlama geldiğine bir örnek olarak öne sürülse de, İbrahim zaman zaman bocaladı. Onun örneğinden hangi dersleri öğrenmeli ve öğrenmemeliyiz?
3. Bazı kişiler, bu davranışın Tanrı’nın sevgisine tezat olacağını öne sürerek Tanrı’nın kayıp olanları cezalandıracağı düşüncesine karşı çıkıyorlar. Tanrı’nın elbette kayıpları cezalandıracak olduğuna inanan bizler, O’nun bunu yapmayacağını öne süren sava nasıl yanıt vermeliyiz?